

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. april 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karoline Ove Dahl
Sagsnr.: 2020-0030-3883
Dok.: 1422822

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1022 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. marts 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Lisbeth Gro Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1022 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for den markante stigning i henlæggelser af drabssager i 2017, 2018 og 2019 sammenlignet med årene forinden, jf. artiklen ”Se tallene: Hvor stor en del af sagerne i din politikreds bliver ikke opklaret?” fra dr.dk den 12. februar 2020?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Artiklen, der henvises til i spørgsmålet, er skrevet på baggrund af oplysninger, som Rigsadvokaten meddelte DR aktindsigt i den 20. december 2019. De statistiske oplysninger i artiklen viser antallet af registrerede henlæggelser efter retsplejelovens § 749 stk. 1 og 2, i perioden fra den 1. januar 2015 til den 7. december 2019 fordelt på forskellige sagsområder.

Efter retsplejelovens § 749, stk. 1, kan en anmeldelse afvises, hvis der ikke findes grundlag for at indlede en efterforskning. En sådan henlæggelse kan eksempelvis ske, hvis der på baggrund af oplysningerne givet i forbindelse med anmeldelsen, ikke er formodning for, at der er begået noget strafbart.

Såfremt der ikke har været rejst sigtelse i en sag, kan sagen henlægges efter retsplejelovens § 749, stk. 2, hvis der ikke er grundlag for at fortsætte en påbegyndt efterforskning, f.eks. fordi fortsat efterforskning ikke kan forventes at føre til, at nogen kan sigtes for et strafbart forhold. Hvis der er rejst sigtelse, finder retsplejelovens §§ 721 (tiltalefrafald) og 722 (påtaleopgivelse) anvendelse.

De oplysninger, der er meddelt aktindsigt i, er trukket fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS), som er et journaliserings- og sagsstyringssystem – og ikke et egentligt statistiksystem. POLSAS er opbygget således, at der journaliseres på gerningskoder, der som udgangspunkt knytter sig til én bestemt lovovertrædelse. I POLSAS er alle gerningskoder tilknyttet et overordnet sagsområde som eksempelvis ”Økonomisk kriminalitet”.

Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen undersøgt, hvilke lovovertrædelser der er tilknyttet sagsområdet ”Drab, brand mv.” (sagsområdet er i artiklen fra DR omtalt som ”Drab mv.”). Sagsområdet indeholder i alt 51 aktive gerningskoder, som vedrører over 45 forskellige bestemmelser, herunder straffelovens bestemmelser om landsforræderi, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, terrorisme, brandstiftelse og mand-

drab.

Rigsadvokaten har endvidere trukket oplysninger om antallet af henlæggelser efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, registreret på alle gerningskoder under sagsområdet ”Drab, brand mv.” i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019.

For en række af gerningskoderne er der registreret få eller ingen henlæggelser i perioden. Da der er spurgt til stigningen i antallet af henlæggelser, er der for overskuelighedens skyld i tabel 1-3 nedenfor alene medtaget de tre gerningskoder fra kategorien, der tilsammen dækker langt hovedparten af de registrerede henlæggelser i perioden.

Tabel 1: Antallet af anmeldelser på udvalgte gerningskoder under sagsområdet ”Drab, brand mv.” i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019.

Gerningstekst	2015	2016	2017	2018	2019
Brandstiftelse, forsætlig (71121)	727	754	1048	1283	1588
Manddrab (73111)	42	43	48	50	56
Forsøg på manddrab (73112)	134	178	190	220	174
Samlet for sagsområde ”Drab mv.”	959	1049	1365	1608	1947

Tabel 2: Antallet af henlæggelser efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, på udvalgte gerningskoder under sagsområdet ”Drab, brand mv.” i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019.

Gerningstekst	2015	2016	2017	2018	2019
Brandstiftelse, forsætlig (71121)	399	342	710	805	1.115
Manddrab (73111)	5	8	6	10	11
Forsøg på manddrab (73112)	17	26	51	66	62
Samlet for sagsområde ”Drab mv.”	430	388	782	898	1.220

Tabel 3: Henlæggelsesprocent efter retsplejelovens § 749, stk. 1 og 2, på udvalgte gerningskoder under sagsområdet ”Drab, brand mv.” i perioden 1. januar 2015 til 31. december 2019.

Gerningstekst	2015	2016	2017	2018	2019
Brandstiftelse, forsætlig (71121)	54,9%	45,4%	67,7%	62,7%	70,2%
Manddrab (73111)	11,9%	18,6%	12,5%	20,0%	19,6%
Forsøg på manddrab (73112)	12,7%	14,6%	26,8%	30,0%	35,6%
Samlet for sagsområde ”Drab mv.”	44,8%	37,0%	57,3%	55,8%	62,7%

Bemærkninger til tabel 1-3:

Fordeling på sagsområdet ”Drab, brand mv.” er fortaget på baggrund af anmeldelsesgerningskoden. Tallene i tabellen er opgjøret som antal forhold (sager), der er henlagt. Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Der tages forbehold for indtastningsfejl. Opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder at data opdateres løbende, og tallene fremover vil kunne ændre sig en smule. Data er opdateret den 14. marts 2020.

Som det fremgår, er der kun sket en lille stigning i antallet af henlagte sager om manddrab. Derimod er der sket en markant stigning i antallet af henlagte sager om brandstiftelse, som formentlig skal ses i lyset af de omfattende bilafbrændinger, der har fundet sted i en række af landets politikredse de seneste år.

Det skal i den forbindelse understreges, at selv om brandstiftelse, manddrab og forsøg på manddrab er højt prioriterede sager for såvel politi som anklagemyndighed, er det også sager, som efter omstændighederne kan være vanskelige at opklare. Det gælder ikke mindst sager om brandstiftelse, bl.a. fordi en lang række af de spor, som politiet normalt vil bruge i deres efterforskning, kan være gået tabt i forbindelse med branden.

Det bemærkes endvidere, at efterforskningen af henlagte sager kan genoptages, hvis der kommer nye oplysninger i sagen.

Endelig bemærkes, at Rigspolitiet er i gang med et projekt, der har til formål at undersøge, hvordan politiets drabsefterforskning kan styrkes. Dette projekt, som Rigsadvokaten også deltager i, inkluderer et større analysearbejde, herunder bl.a. en kvantitativ analyse af drab i Danmark.

For så vidt angår Rigspolitiets projekt til styrkelse af politiets drabsefterforskning, henvises der til Justitsministeriets besvarelse af 7. november 2019 af spørgsmål nr. 424 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.